

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.III.58/2021/8.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2021. október 20. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

az emberölés büntette miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Veszprémi Törvényszék 2021. április 29. napján kihirdetett 10.B.313/2020/23. számú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás

[1] A Veszprémi Törvényszék 10.B.313/2020/23. számú Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [Btk. 160.§ (1) bekezdés és (2) bekezdés d) és j) pont], ezért a vádlottat – mint visszaesőt – életfogytig tartó fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, és 10 év közügyektől ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 33 évben határozta meg, rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, valamint határozott az eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész súlyosítás, a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből való kizárás, míg a vádlott és a védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.156/2021/1-I. számú átiratában a vádlott terhére súlyosítás érdekében bejelentett fellebbezést módosított formában fenntartva a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját az elsőfokú ítéletben megállapítotthoz képest hosszabb időtartamban, 40 évben indítványozta meghatározni, míg a vádlott és védője felmentést célzó jogorvoslati kérelmét nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, megalapozott tényállást állapított meg, a mérlegelő tevékenységét az ítélet indokolásában kellő részletességgel bemutatta. Kiemelte, hogy azonos bizonyítéki kör mellett eltérő tényállás megállapítására, és azon keresztül a vádlott felmentésére – a felülmérlegelés tilalma folytán – a másodfokú felülbírálat keretében nincs törvényes lehetőség. Az irányadó tényállásból egyértelmű a vádlott bűnössége és a terhére rótt cselekmény minősítése mindkét minősítő körülmény vonatkozásában.

[4] Hangsúlyozta, hogy nem enyhítő körülmény az, hogy a vádlott próbált szakszerű segítséget hívni, mert az az általa kitalált, a felelősségéről a figyelmet elterelni kívánó történet (a vádlott balesetet szenvedett) alátámasztására, és nem a sértett életének megmentése érdekében történt. További súlyosító körülményként kérte értékelni, hogy a vádlott a bűncselekményt a végrehajtandó szabadságvesztésre ítélese után, a végrehajtás megkezdése előtt követte el, továbbá, hogy a cselekmény két okból is súlyosabban minősül. Az ügyben olyan számban és nyomatékkal vannak jelen a súlyosító körülmények, amelyek helytálló értékelése mellett a vádlottal szemben, biztosítva még a feltételes szabadságra

bocsátás lehetőségét, a törvény teljes szigorát kell alkalmazni. Csak az fejezheti ki, hogy a vádlott „javíthatatlanul”, a korábbi büntetőeljárások újabb bűncselekmény elkövetésétől visszatartó céljának „kudarcként” 2003. év óta négy alkalommal követett el egyre súlyosabb, testi épség, majd jelen ügyben minősített élet elleni bűncselekményt. A bűncselekmény konkrét tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő kiemelkedő társadalomra veszélyesség, a társadalom tagjainak védelme indokolják a vádlott hosszabb ideig történő elszigetelését. A különös kegyetlenséggel történő elkövetés kategórián belül is példátlanul brutális, elvetemült az elkövetési mód.

[5] A BH2008.296. számú eseti döntésre utalással kifejtette, hogy azok a dolgok, amelyek a büntetőeljárásban a nyomok rögzítése során, esetleges későbbi szakértői vizsgálat céljából, bizonyítékként történő felhasználás érdekében keletkeztek, a Be. 204. § (1) bekezdés a) pontjában írt tárgyi bizonyítási eszközök, amelyek a bűnügyi iratok részét képezik, ezért azok megsemmisítésére nem kerülhet sor.

[6] Összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és – a bünteteskiszabási körülmények pontosítását, kiegészítését követően - annak megállapítását indítványozta, hogy a vádlott az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből legkorábban 40 év elteltét követően bocsátható feltételes szabadságra. Emellett a 8-13. és 21-30. tétel alatt kezelt biológiai anyagmaradvány, mikronyom, körömminta, szájnyalvákártya-törlet és lábbelinyom-töredék megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést mellőzését és azok iratokhoz csatolását indítványozta.

[7] A vádlott a fellebbezése írásbeli indokolásában a felmentését kérte. Arra hivatkozott, hogy a nyomozati eljárásban a panasza ellenére többször jogi képviselő nélkül hallgatták ki, valamint a szomszédja tanúvallomását nem vették figyelembe, amely a segítségnyújtás elmulasztását kizárja. A bűncselekmény minősítésével sem értett egyet, mivel bizonyítottság nélkül minősítették különös kegyetlenséggel elkövetettnek a cselekményt. Kifogásolta, hogy a külsérelmi nyomokat és az alkoholos befolyásoltságot rögzítő igazságügyi orvosszakértői véleményt sem vették figyelembe.

[8] A fellebbviteli nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyésztség képviselője a perbeszédében az átiratban írtakkal egyező nyilatkozatot tett. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság irathűen megindokolta a döntését, és megalapozottan állapította meg, hogy kizárólag a vádlott követhette el a bűncselekményt. Az indokolás [27] bekezdésének mellőzését, továbbá az erkölcsi bizonyítványra utalással a korábbi elítélések pontosítását indítványozta: a könnyű testi sértést társtettesként követte el, a Debreceni Járásbíróság ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége és más bűncselekményben mondta ki a vádlottat bűnösnek.

[9] A fellebbviteli nyilvános ülésen a vádlott védője a perbeszédében a vádlott felmentését kérte. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kiemelt helyen szerepel a vádlott első alkalommal tett gyanúsítottai vallomása. Ennek a vallomásnak a megtételekor ő egyedül volt, a nyomozóhatóság pedig három tagból álló kihallgató csoportot állított fel a cselekmény estéjén a jegyzőkönyv szerint. A kihallgatás időpontját megelőzően 17.30-kor az ő vérében alkohol volt, ami a régi véralkohol szint figyelembevételével a közepes- és súlyos határán volt. Álláspontja szerint egy ilyen ittas állapotban lévő ember nincs kihallgatható állapotban, az ő vallomását nem lehet aggálytalanul elfogadni, az ekkor

tett beismerő vallomását nem lehet főbizonyítékként az ítélet alapjává tenni. Beismerő vallomás hiányában a többi rendelkezésre álló bizonyíték csak közvetett bizonyíték. Megemlíti a törvényszék, hogy nem igazolható, nincs adat arra, hogy amikor a vádlott nem tartózkodott az ingatlanban és a sértett közelében, amikor a benzinkúthoz ment, senki nem látott ott idegen személyt, és ő követte vagy követhette el ezt a bűncselekményt. Az, hogy ott nem látnak más személyt, vagy nincs arra adat, nem jelenti azt, hogy ott nem járt senki. Ezt csak valószínűsítheti, de kétséget kizáróan bizonyítékoknak kell lenni. Nem perdöntő állítás a tanúk vallomása sem. Mivel a vádlott tagadta a bűncselekmény elkövetését, ilyen bizonyítékokra nem lehet súlyos büntetést alapítani.

[10] Az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában Terhelt1 vádlott kiemelte, hogy a sértettet régóta ismerte, az alkoholfogyasztása miatt probléma volt közöttük. Hangsúlyozta, ha tényleg bántalmazni akarta volna, akkor nem a mentőt hívta volna, hanem - mivel az ingatlan vízparti volt – behúzta volna a nádasba. Utalt arra is, hogy a sértett a bordatörést korábban szenvedte el, mert rendezetlen volt az ingatlan. Megismételte, hogy tudatosan nem bántotta a sértettet, azonban nem mindenre emlékszik tisztán. Amikor visszament az ingatlanra, beszélt a sértettel, aztán lement a vízóra aknába, de senkit nem látott; amikor kiment, már ott feküdt a sértett.

[11] A fellebbezések nem megalapozottak.

[12] Az ítéltábla a Győri Törvényszék ítéletét a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján azt megelőző elsőfokú bírósági eljárással együtt teljeskörűen felülvizsgálta, így vizsgálta az eljárási szabályok megtartása mellett a tényállás megalapozottságát, valamint a bűnösség kimondására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetések kiszabására vonatkozó rendelkezéseket, az indokolás helyességét, továbbá a járulékos kérdésekben hozott döntések törvényességét is.

[13] Az ítéltábla vizsgálva az eljárási szabályok megtartását olyan eljárási szabálysértést nem tárt fel, amely az ítélet érdemi felülbírálatát gátolná. A vádlott fellebbezési érvelésre figyelemmel kiemeli, hogy a nyomozó hatóság helyesen ismerte fel a Be. 44. § a) pontja alapján a védő részvételének kötelező esetét. A nyomozó hatóság még a gyanúsított kihallgatás megkezdése előtt határozott a védő kirendeléséről, és az ugyanezen a napon kelt jegyzék szerint a Veszprémi Ügyvédi Kamara által kijelölt védő a kirendelést elfogadta, azonban kihallgatáson nem kívánt megjelenni. (2019. augusztus 22. napján kelt Feljegyzés).

[14] Mindebből megállapítható, hogy a védő értesítése megtörtént, ezért a terhelt vallomása – függetlenül attól, hogy a védő a kihallgatáson nem jelent meg - bizonyítékként vehető figyelembe. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a vádlott a 2019. 08. 23. napján tartott ülésen, a nyomozási bíró előtt, a védője jelenlétében tett vallomásában ugyancsak elismerte a bűncselekmény elkövetését (Veszprémi Járásbíróság 8.Bny.336/2019/2. számú jegyzőkönyv).

[15] A személyi körülményeket a vádlott vonatkozásában azzal pontosítja, hogy [3.1.] bekezdésben megjelölt bűncselekményt a vádlott társtettesként követte el, valamint a [3.5.] bekezdésben rögzített elítélés közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetésével bódult állapotban elkövetett járművezetés vétsége miatt is történt (elektronikus nyomozati iratok között elfekvő erkölcsi bizonyítvány).

[16] Az ítélet felülbírálati során megállapítható volt, hogy a törvényszék a tárgyalás anyagává tett minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás megalapozott megállapításához elengedhetetlen volt. A széleskörű bizonyítási eljárás eredményeként feltárt bizonyítékokat maradéktalanul értékelési körbe vonta, így részletesen foglalkozott minden olyan adattal és körülménnyel, amely az ügy helytálló ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges volt. A vádlott a nyomozás során tett vallomásaiban beismerte a bűncselekmény elkövetését, majd később a bírósági eljárásban tagadta azt. Az elsőfokú bíróság a vádlott bűncselekmény elkövetését tagadó védekezését az - összes sérülés friss keletkezését is rögzítő - igazságügyi orvosszakértő szakvéleménnyel, a helyszíni szemle adataival, a tanúvallomásokkal és egyéb bizonyítékkal összevetve a logika szabályainak megfelelően cáfolta. A bizonyítékok gondos értékelését követően helyesen vont következtetést arra, hogy csak a vádlott lehetett az eljárás tárgyát képező élet elleni bűncselekmény elkövetője.

[17] Az ítéltábla az ítélet jogi indokolásából a [26], [27] bekezdésben foglaltakat mellőzi figyelemmel arra, hogy az nem kapcsolható a bizonyítékok értékeléséhez.

[18] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentes a Be. 592.§ (1) bekezdés a)-b) pontjaiban, illetőleg a (2) bekezdés a)-d) pontjaiban írt hibáktól, hiányosságoktól, így az képezte a másodfokú bírósági eljárás alapját, annak felülmérlegelésére nem volt törvényes lehetőség.

[19] A megalapozott tényállásból az elsőfokon eljáró bíróság helytállóan vont következtetést vádlott bűnösségének megállapíthatóságára, ezen túlmenően a másodfokú bíróság helyénvalónak ítélte a bűncselekmény jogi minősítését, megnevezését és az ahhoz fűzött jogi indokolást is.

[20] A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálati során az ítéltábla is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által helytállóan számbavett és értékelt enyhítő és súlyosító körülményekre, azonban a súlyosító körülmények körét ki kell egészíteni azzal, hogy a vádlott a cselekményt a korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítélté után, a végrehajtás megkezdése előtt követte el, továbbá azzal is, hogy a cselekmény két okból is súlyosabban minősült.

[21] A büntetés kiszabásának felülbírálati körében az ítéltábla vizsgálta, hogy a kiszabott szabadságvesztés alkalmazására, illetőleg annak mértéke meghatározására a büntetéskiszabási elvek megtartásával, a büntetési célok megvalósulására figyelemmel került-e sor. A cselekmény elkövetésének körülményei és módja az elkövető nagyfokú kegyetlenségére, elveteműtségére utal, ezért az elkövető társadalomra veszélyessége is fokozott. Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az emberölés büntettének minősített eseteit többszörösen is megvalósító élet elleni cselekmény elkövetője esetében a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása indokolt, ezért törvényes az erre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés. Az ítéltábla a büntetéskiszabásra vonatkozó jogi indokolást a jogszabályhely megjelölésével pontosítja: a bíróság a vádlott a Btk. 41.§-a alapján ítélte életfogytig tartó szabadságvesztésre, amelynek végrehajtási fokozata a Btk. 41.§ (2) bekezdése alapján fegyház.

[22] Ugyanakkor az ítéltábla mellőzi az indokolásból a [44] bekezdés első mondatát tekintettel arra, hogy az feltételezést tartalmaz.

[23] Egyetértett az ítéltábla a törvényszék azon álláspontjával, hogy a vádlottat nem indokolt kizárni a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből, és ugyancsak osztotta azt a törvényszéki érvelést, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának 33 évben történő meghatározása indokolt és elégséges. Ennek jelentős mértékű felemelésére az ítéltábla nem látott törvényes lehetőséget, és az enyhítésre sem.

[24] Az ítéltábla a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is, és megállapította, hogy az ítélet járulékos rendelkezései is törvényesek.

[25] Nem osztotta a másodfokú bíróság a főügyészség azon álláspontját sem, miszerint az összesített bűneljegyzék 8-13., illetőleg 19-30. sorszáma alatt bevételezett bűnjelek iratok melletti kezelése lenne szükséges. A BH2008. 296 számú eseti döntésben foglaltak a jelen ügyben a jogi környezet különbözősége miatt nem voltak irányadók.

[26] Fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletét a Be. 605.§ (1) és (4) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2021. október 20.

dr. Péntek László sk.
László sk.

a tanács elnöke

Szalai dr. Joánovits Krisztina sk.

előadó bíró

dr. Széplaki

bíró

A Veszprémi Törvényszék 10.B.313/2020/23. számú ítélete helybenhagyás folytán 2021. október 20. napján jogerőre emelkedett.

dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke